

Försvarsutskottets betänkande

1982/83:8

om tillgång till uppgifter angående innehav av militära vapen

I motion 1981/82:377 av Björn Körlof (m) och Bertil Lidgard (m) yrkas (yrkande 2) att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om lokal polismyndighets tillgång till uppgifter om enskildas innehav av militära vapen inom distriktet.

Rikspolisstyrelsen och överbefälhavaren har på begäran lämnat yttrande i ärendet.

Bakgrund

Befäl på aktiv stat och reservbefäl tilldelas av beredskapsskäl s. k. *tjänstetidsvapen*. Dessa vapen skall jämte viss annan utrustning, bl. a. ammunition, förvaras i innehavarens bostad. Vapen av detta slag tilldelas när anställningen börjar och återlämnas när den upphör. Registreringen av dessa vapen, vars antal uppgår till ca 31 000, sker i ett centralt dataregister vid försvarets materielverks huvudavdelning i Karlstad.

Fast anställd personal kan även tilldelas *extra vapen* för tränings- och tävlingsskytte. Sådana vapen skall förvaras på tjänstgöringsplatsen men får då tränings- och tävlingsverksamheten så fordrar förvaras i bostad. Registrering av extra vapen, som beräknas uppgå till totalt ca 6 000, sker vid de förband (motsv.) som lämnar ut vapen, dvs. vid ca 80 myndigheter.

Skyldighet att av beredskapsskäl förvara vapen i bostad föreligger även inom allmänna hemvärnet och driftvärnet (*befattningsvapen*). Hemvärns- och driftvärnsmän kan också tilldelas extra vapen för tävlingsbruk som de får förvara i sina bostäder. Hos dessa båda kategorier förvaras tillhopa ca 100 000 vapen varav hälften är automatvapen. Registreringen sker vid varje försvarsområdesregemente (motsv.) som lämnar ut vapen, dvs. vid 23 myndigheter.

Motionen

Motionärerna anser det vara värdefullt för polisen att känna till vilka personer som innehar skjutvapen. Detta gäller inte minst när någon skall gripas. Viss information kan fås genom polisens eget vapenregister. När det gäller militära vapen saknas, anför motionärerna, denna möjlighet till kontroll. Ett sätt att undanröja denna olägenhet vore enligt motionen att inom försvarsmakten bygga upp ett centralt system för registrering av personer som har lånat vapen från militära myndigheter och ge polisen tillgång till dessa uppgifter.

Remissyttrandena

Båda remissmyndigheterna erinrar om att frågan om upprättandet av ett centralt register över enskilda som förvarar militära vapen berördes i en departementspromemoria om ändringar i vapenlagstiftningen (Ds Ju 1979:17). Förslagen i promemorian ledde bl. a. till viss ändring av vapenlagen (prop. 1981/82:1, JuU 15. rskr 55) och vapenkungörelsen (1982:66). Myndigheterna hänvisar till sina ställningstaganden i remissvaren över promemorian och förklarar sig alltjämt vidhålla de synpunkter de framförde där.

Rikspolisstyrelsen delar motionärernas uppfattning att polismyndigheterna bör få tillgång till ett centralt register. Styrelsen anser att det vid ett ingripande i farliga situationer är av stor betydelse, främst under planeringskedet, att ha information om den person ingripandet gäller. Därvid är, framhåller styrelsen, upplysning om innehav av vapen självfallet av största betydelse.

Överbefälhavaren anser sig däremot inte kunna biträda motionsyrkandet. Han bedömer att ett genomförande av förslaget medför behov av ett helt nytt datasystem som skulle kräva betydande arbetsinsatser och merkostnader. Han ger också uttryck för uppfattningen att motionärernas yrkande i samma motion om sekretess för vapenregister – numera avslaget av riksdagen (KU 1982/83:12, rskr 74) – är svårt att förena med deras förslag att polismyndigheterna (118 polisdistrikt) skall ha tillgång till det centrala system som de förordar.

Utskottet

Den i motionen aktualiserade frågan om ett centralt register över enskilda som disponerar militära vapen har nyligen övervägts i samband med en översyn av vapenlagstiftningen (Ds Ju 1979:17 s. 63). Det ansågs inte då föreligga tillräckligt underlag för att bedöma om en sådan ordning var genomförbar.

Utskottet anser att riksdagen inte bör förorda en ny prövning av frågan så kort tid efter en omfattande ändring av vår vapenlagstiftning (prop. 1981/82:1, JuU 15. rskr 55). Därvid har utskottet bl. a. beaktat kostnadsaspekter och det förhållandet att man inte kommer till rätta med missbruk av vapen som har förvärvats på illegal väg genom att upprätta det föreslagna registret.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen avslår motion 1981/82:377, yrkande 2.

Stockholm den 5 april 1983

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: Per Petersson (m), Olle Göransson (s), Roland Brännström (s), Gunnar Björk i Gävle (c), Åke Gustavsson (s), Göthe Knutson (m), Evert Hedberg (s), Karl-Erik Svartberg (s), Olle Aulin (m), Holger Bergman (s), Mats Olsson (s), Anita Bråkenhielm (m), Eric Hägelmark (fp), Barbro Evermo (s) och Inga Davidsson (c).

